

Проблемні аспекти функціонування ринку зерна

Як відомо, ринок зерна – це складна економічна система, яка забезпечує найбільш ефективний обіг зерна завдяки взаємодії покупців та продавців в межах певного середовища, що формується під їх впливом і, в той же час, активно впливає на основні параметри обігу [1].

Зерновий ринок України як важлива складова національної економіки держави безперечно є гарантією продовольчої безпеки. Саме ця ланка забезпечує населення продуктами харчування, формує значну частину валового продукту країни. Зростання виробництва зерна в Україні слугує предметом гордості, а також в свою чергу бентежить невизначеністю аграріїв та примушує шукати нові ринки збуту зернової продукції.

Формування та функціонування ринку зерна, удосконалення моделі контролю якості ринку зерна в Україні є досить важливим питанням сьогодення. Адже саме аграрна ланка економіки держави спроможна забезпечити стабільний розвиток країни та добробут її народу.

Однак чимало існує проблем стосовно ефективного функціонування ринку зерна в Україні.

Серйозною проблемою для сільськогосподарських підприємств є великий ланцюг посередницьких комерційних структур, які не дають змоги виробникам отримувати від продажу зерна належну їм частку прибутку.

Нерозв'язаною залишається проблема формування інформаційного поля у ціновому сегменті (моніторинг і поширення інформації). Поглиблюється диспаритет цін, безпосередній виробник не має доступу до організованих каналів збуту продукції, не одержуючи справедливої ринкової ціну [2, 124].

Проблема ціноутворення акумулює основні питання дохідності (прибутковості) виробництв. Ціна на зерно на світовому ринку постійно зростає, що спричинено збільшенням попиту на продовольче і фуражне зерно. Тенденції подорожчання зерна на ринку буде спостерігатися і надалі. Тому зернотрейдери мають бажання продавати зерно закордон, а не працювати на внутрішньому ринку. Це було б краще для сільськогосподарських товаровиробників, які отримують кращу ціну за зерно.

Одним з найважливіших напрямів діяльності організації є розбудова взаємовигідних партнерських зв'язків між українськими партнерами та їхніми колегами з-за кордону, створення позитивного іміджу українського експортера та пошук нових ринків збуту зерна українського походження.

Позитивним моментом є сприяння розвитку зернового ринку України, створення необхідних організаційних, економічних, правових та соціальних умов в інтересах розвитку бізнесових структур ринку зерна, всебічне сприяння ефективному просуванню українського зерна на світові ринки задля добробуту та прибуткової господарської діяльності всіх учасників зернового сектору, у тому числі й сільськогосподарських виробників.

Важливим механізмом регулювання є стимулювання виробництва та експорту готових продуктів зернопереробки; подолання цінової монополії трейдерів і розвиток прозорих збутових систем; активізацію специфічних функцій зернового ринку, здатних забезпечити мультиплікативний ефект на суміжних ринках; формування внутрішніх продовольчих ринків із повним відтворювальним циклом, що є необхідною умовою реалізації інноваційної моделі економічного зростання держави [3, 11].

Для впровадження вищезазначених перспектив необхідно брати активно розробляти законодавчої бази, що регулює діяльність зернової галузі, допомагати побудувати ефективний діалог між владою та представниками зернового бізнесу.

Список літератури:

1. Волошин Р.В. Формування ринку конкурентоспроможного зерна [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.03 / Волошин Роман Володимирович ; Тернопільський національний економічний ун-т. - Т., 2008. - 20 с.
2. Шпикуляк О.Г. Проблеми розвитку та регулювання аграрного ринку/ О.Г.Шпикуляк// Економіка АПК. - 2009. - №7. - С. 120-127.
3. Нікішина О.В. Сучасні трансформації відтворювальних процесів на внутрішньому ринку зерна економіка харчової промисловості/ О.В. Нікішина// Економіка харчової промисловості. -2012. - № 2 (14). – С. 5-11.
4. Програма “Зерно України – 2015”. — Національна академія аграрних наук України, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.uaan.gov.ua/.